

NARODNA STRAŽA

UREDNIŠTVO I UPRAVA: „NARODNA STRAŽA“
ŠIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. — NE-
BILJEGOVANA SE PISMA NE PRIMAJU.

IZLAZI SVAKE SUBOTE
POJEDINI BROJ Din. 1.50

PRETPLATA „NARODNE STRAŽE“ IZNOSI GO-
DIŠNJE Din. 60. — ZA INOZEMSTVO Din. 120.
OGLASI PO CIJENIKU.

Br. 26.

Šibenik, 25. srpnja 1924.

God. IV.

Na pragu četvrte godine.

U srijedu, 23. o. mj., ušao je naš list u četvrtu godinu svo: izlaženja. Pred tri godine ustao je naš list, da kao glasilo Hrvatske Pučke Stranke stane na branik našega naroda i svih njegovih vjerskih, gospodarskih, prosvjetnih i političkih interesa. Vodeći jednom velikom Vjerom ustali smo i započeli borbu sa svim onim silama, koje su htjele da priguše našu hrvatsku i katoličku svijest, da gospodarski izrabe našu sirotinju — ustali smo za čast i ljudska prava našega naroda.

Teško je to bilo. S jedne strane bijesomučni teror orjunaških banda, dreka demokratskih i radikalnih velikosrpskih perjanica, a s druge strane sterilna, demagoška i luda politika, sjedenja u zapečku i vanjske intervencije Stjepana Radića ustali su na nas. No mi se nijesmo dali! U sto i sto prilika i zgoda, kadgod je ustrebalo, podigla je naša Narodna Straža svoj glas za obranu ovog siromašnog dijela našega naroda, našeg dičnog Šibenika i čitave sjeverne Dalmacije. Kao glasilo one stranke, koju su neka gos-
spoda nazvala Hrvatskom Prosjačkom

Strankom zato, što se ona zauzimala za sirotinju našeg radnog naroda, mi smo ustajali protiv svakog režima pljačke, korupcije i nasilja Pašić-Pribičevićevih vladâ, protiv političkih ludovanja Radića, koja su dovela našu hrvatsku Dalmaciju do krajnjeg siromaštva i neimaštva, protiv svakog političkog, prosvjetnog i gospodarskog rada, koji je na štetu našeg težaka i ribara i malog čovjeka. Uvijek smo se zalagali za kršćansku pravdu i poštenje, za poštenu politiku, koja će moći da podigne naš hrvatski narod.

Tim pulem ćemo i napred ići. I danas, kad nekako slavi pobjedu lažni nacionalizam, koji služi velikim gazdama, da napune svoje džepove, kad se živi ljudi klanjaju zlatnomu teletu, kao svom najvećem idealu, s ponosnim pogledom na ove tri prošle godine idemo po starom putu neustrašivo naprijed visoko dižući zastavu pravog hrvatstva, poštenja i rada, a u tome ćemo biti pomagani od svih čestitih ljudi i Hrvata na sreću i korist našega hrvatskoga naroda.

Iz domaće i vanjske politike.

Ljuba Jovanović će sastaviti vladu. Dok se međutim Pašić nada još uvijek izbornom inandatu, Kralj je u subotu ponudio Jovanoviću mandat za sastav koncentracione poslovne vlade. Pašić nije još pismeno predao demisiju, makar da ju je usmeno dao. Ljuba Jovanović je počeo s ispitivanjem položaja. Glavna borba ima da se održi u radikalnom klubu, u kojemu je većina zastupnika za Jovanovićevu vladu. Za Jovanovića od radikala je većina ministara, svi zastupnici iz Vojvodine, Crne Gore, Južne Srbije, Hrvatske te seljački zastupnici iz Srbije pod vodstvom Rankovića i Dodića. Za Pašića su samo opcionisti po uzoru Laze Markovića. U vladu Ljube Jovanovića ne bi stupio čitavi opozicionali blok, već samo Jugoslavenski Klub, koji bi dobio u vladi četiri ministarska mjesta. Jugoslavenski klub je već odredio svoje kandidate za ta mjesta i to *dra Korošca* za ministarstvo saobraćaja, *dra Hohnjeca* za ministarstvo trgovine, *dra Kulovca* za ministarstvo šuma i tuda te *prof. Antona Sušnika* za ministarstvo prosvjete. Očekuje se, da će se najdalje do konca ovog tjedna riješiti kriza. Ovih se dana sastaje glavni odbor radikalne stranke, na kojemu će doći do oštre borbe između Jovanovića i Pašića. Ljuba Jovanović je Dalmatinac iz Boke Kotorske, pa *Balkan* i druge beogradske čokorilovačke novine spominju, da će on tim prije pasti, kao što je pao i Stojan Protić. Međutim od čokorilovačkog bijesa ne će ništa biti.

Pašić hoće silom! U ponedjeljak

21. o. mj. uveče održana je tajna sjednica Srnao *Petar Veliki* za grad Beograd. Raspravljalo se o ulozi Srpske nacionalne omladine u današnjoj političkoj krizi. Srnaovci su se stavili Pašiću na raspolaganje te su pripravnici, da i silom suzbiju svaki pokret protiv njega. Pašić se sprema na jednu akciju većega stila. On namjerava da sazove veliki kongres radikalne stranke, na koji bi imali doći radikali pod oružjem, kako su to učinili 1895. g., kad je kralj Aleksandar Obrenović morao pobjeći iz Beograda. Pašić se nada, da će na taj način prisiliti Kralja, da mu dade izborni mandat.

Nezadovoljstvo u HRSS. U Hrv. rep. seljačkoj stranci počinju se pokazivati znakovi nezadovoljstva sa današnjom Radićevom politikom. Nezadovoljnicima pripadaju i narodni zastupnici seljaci Jalžabetić i Vinko Lovreković, koji su u Radićevoj stranci još od njezinih prvih početaka, pak su prvi od seljaka bili prije rata poslani u hrvatski sabor. Nije zadovoljan s Radićevom politikom ni narodni zastupnik Mijo Stuparić, koji je pisac one poznate knjižice *Dvije prisege*, za koju su radićevci krivili Hrv. Pučku Stranku.

Poziv Pašiću, da se povuče sa vodstva radikalne stranke. Beogradska „Pravda“ od 21. ov. mj. donosi, da je Pašić dobio pismo od starog radikalnog prvaka Ace Stanojevića, u kojem mu preporučuje, da se povuče i da ustupi vodstvo stranke Ljubi Jovanoviću, koji će moći bolje

da kontrolise rad svojih ministara. To je pismo prouzročilo nervozu među radikalnim prvacima i ministrima.

Protiv zastupnika SLS. Onaj poznati kukuruzaški zastupnik i ministar pravde u Pašićevoj vladi dr Grizogono izjavio je u subotu novinariima ovo: Sa svog zadnjeg sastanka u Celju poslao je Korošev klub preko predsjednika narodne skupštine dvije interpelacije na ministra pravde, i to jednu radi plijenjenja *Slovenca*, a drugu radi umorstva radnika Faki-
na u Trbovljama. Budući da su obe interpelacije pisane u nekorektnom tonu te su pune uvreda vlade i slovenskih sudova, to je ministar oba pitanja vratilo predsjedniku skupštine te izjavio da na njih ne će odgovoriti. — Grizogono je ujedno naložio državnom odvjetniku u Ljubljani, da tuži sudu sve zastupnike Slovenske Ljudske Stranke, a na čelu im dra Korošca. Tomu najnovijemu činu Pašićevog režima čudi se sva naša čestita javnost, koja ne može da dade ispravnu oznaku ovakvog sramotnog postupka.

Zlodjela režima u Macedoniji. U subotu primili su vode opozicionog bloka dr Korošec, dr Spaho i Davidović te Voja Lazić ovu brzojavku: „Službeni izvještaj, da je u selu Galice bilo ubijeno 120 razbojnika, ne odgovara istini. Po podacima, koje smo dobili iz Mitrovice, boj se je vodio tek protiv 19 razbojnika, ali se je zatim borba promijenila u pravi pokolj mirnih seljaka. Tri sela su potpuno uništena, stanovništvo je pobijeno, a sav imetak opljačkan. U ime Boga i čovječanstva, radite za zaštitu i spas mirnih državljana. — Ferhad-Draga, narodni zastupnik i predsjednik džemijeta“.

Progon komunista je prestao. Beogradska policija je obustavila progon članova i vodstva Nezavisne Radničke (komunističke) stranke — jer nije bilo dovoljno dokaznog materijala. Tako je i ovog puta ponovno Pašićev režim izvukao tanji kraj.

Poraz frankovaca u Ogulinu. Kod zadnjih općinskih izbora frankovci, koji su Ogulin uvijek smatrali svojom glavnom tvrđavom, bili su poraženi. HRSS dobila je 10, zdrženi radikali i samostalni demokrati 7, a sve ostale stranke 7 odbornika.

Stjepanu Radiću pala kap. Jučer je iz Moskve stigla vijest, da je Stjepanu Radiću pala kap. Čitava lijeva strana do srca mu je oduzeta. Ministarstvo vanjskih posala u Beogradu potvrdilo je tu vijest.

Londonska međusaveznička konferencija, koja se sastala 16. o. mj., raspravila o takozvanom *Dawesovom naktu*, koji sadrži šest točaka, od kojih su najvažnije ove: 5. Njemačka dobiva zajam od 10 milijarda zlatnih maraka, koji će se upotrijebiti za

ozdravljenje njemačkih financija, a djelomično i za reparacije Francuskoj i Belgiji; 6. Ruhr će ostati vojnički okupiran, ali će se okupacija olakšati u gospodarskom i carinskom pogledu. — Tim je nacrtom stupila pred Saveznike Velike i Male Antante komisija stručnjaka, kojoj je na čelu stao Amerikanin Dawes, a koja je bila sazvana, kad je Njemačka izjavila, da je spremna početi opet isplaćivati ratnu odštetu. Po tom planu bila bi isplaćena i ratna ošteta, a ujedno ne bi trpjele njemačke financije. Američka delegacija na konferenciji izjavila je, da se *Dawesov* nacrt ne smije mijenjati, jer će samo tako Amerika dati Njemačkoj zajam, koji je u nacrtu predviđen. To je Amerika u prvom redu Nijemcima zaprijetila, jer su se Nijemci postavili na stanovište, da Francuzi moraju odmah povući i vojničku okupaciju Rura, gdje je sijelo njemačke velike industrije. Međutim je Njemačka vlada u tom pitanju popustila. Očekuje se, da će na konferenciju biti pripuštena i Njemačka. Rad konferencije je podijeljen u više komisija, koje raspravljaju o plaćanjima Njemačke u naravi, te o tome da bi i američke Sjedinjene Države učestvovala potpuno aktivno u radu konferencije, jer delegacija Sjedinjenih Država danas prisustvuje konferenciji više kao posmatrač.

Između Italije i Austrije 17. ov. mj. potpisan je gospodarski sporazum, koji u političkim krugovima smatraju kao nov dokaz prijateljstva između obiju država.

Burne sjednice bugarskog Sobrajanja. Prigodom nastavka rasprave o zakonskom prijedlogu za amnestiju došlo je u bugarskom parlamentu do bučnih izgreda. Socijalistički zastupnik i bivši ministar *Pastukov* žestoko je ustao protiv tog zakonskog prijedloga te je optužio vladu, da uvodi militarizaciju u Bugarskoj. Pri tome je došlo do žestokih napadaja i tučnjave između vladinih i opozicionalnih stranaka. Većina Sobrajanja je primila zaključak, kojim se svi socijalistički zastupnici isključuju sa tri sjednice Sobrajanja.

Težak položaj u Italiji. U Mussolinijevoj vladi, u kojoj se sada nalazi i nekoliko nefašista-liberala, čini se, da ne ide složno. Mussolini, koji je po umorstvu Matteottija, svečano izjavio i obećao, da će se svom silom boriti protiv terora i nasilja, makar s koje strane on dolazio, nije to svoje obećanje održao. Radi toga je liberalni list *Giornale d'Italia* otvorio otkrivenu borbu protiv namjera fašista, da samo iskorišćuju sve u svoje stranačke svrhe. Fašistički *Popolo d'Italia* je odgovorio žestoko po svom običaju, te se činilo, da će se vladina koalicijska razica. Međutim do toga nije došlo, jer su fašisti upozorili liberalce, kako se stvara blok između populara i socijalista. Na sastanku pokrajinskih

tajnika popolarske stranke izjavio se glavni tajnik stranke zast. *Degasperi* za što tješnju saradnju popolaru sa umjerenim socijalistima. Tu su izjavu fašisti uzeli kao dolazak popolarstko-socijalističkoga bloka, koji bi po padu Mussolinija preuzeo u svoje ruke vladu, te se nekako s tim podržava današnja vlada. Međutim poznati talijanski povjesničar *Guglielmo Ferrero* u jednoj svojoj većoj raspravi o današnjem političkom položaju u Italiji kaže: „Država još nikad nije bila tako bolesna kao danas. Jer svim nesrećama, koje su je posjetile do godine 1922. pridružilo se i to: baš onaj organ, koji bi morao uzdržavati sav socijalni red, ruši zakone. Nije moguće, da taj položaj dugo potraje. Ili se mora dati zemlji parlament, koji će narod smatrati kao zakoniti izraz svoje volje, i koji će biti sposoban da vlada, ili se približavamo brzim koracima potpunom državnom udaru, olpravi parlamenta i slobode, iz čega će prije ili poslije izbiti ozbiljna revolucija.“

Na mjesto, gdje je ugrabljen zastupnik *Matteotti* postavljen je križ. Uza sva ganjanja karabinijera, dolazi na to mjesto masa svijeta te polaže vijence i velike kite cvijeta.

Izborna borba u Sjedinjenim Državama za mjesto predsjednika je u punom jeku. Republikanska stranka kandidira za predsjednika *Coolidgea*, a za potpredsjednika poznatog stručnjaka za reparacije *Dawesa*. Demokratska stranka je kandidirala *Johna Davisa*, jer nijedan od glavnih kandidata, a to su bili *Wilsonov zet Mac Adoo* te guverner države *New-York Smith*, koji je katolik, nijesu dobili

Žensko pitanje.

Mnogi su mišljenja, da bi trebalo da sve žene imaju barem kakvu zaradu prije udaje, e bi prigrlile bračni život s čistim nazorima: ne iz želje, da si obezbijede život, nego da kao drugarice u ljudskoj zajednici vrše uzvišenu zadaću — majke.

Odgov djevojke mora nam svima biti sveta dužnost. Odgajajući djevojk u moramo je dovesti do zarade. Tada će ne samo savjesnije težiti za udajom, nego će i neudata savjesnije živjeti. Neudata žena treba da žive, a živjeti nikako ne može bez zarade, rada i zasluge. Priznajemo, da je ona uređujući svoje življenje počinila mnogo pogriješaka. No ispravljajući te svoje pogriješke dolazila je ona do sve veće samostalnosti. I sada nakon svoga dugog mukotrpog puta ona

većinu. Jakost demokrata i republikanaca je jednaka, pa se stoga grozničavo očekuje dan izbora.

III. Internacionala u akciji. Izvršni odbor treće internacionale izdao je dva proglašenja u posljednje vrijeme. Na čelu prvog proglašenja stoji: „Dolje rat!“ Manifest je izdan na ruskom jeziku, a preveden je na sve evropske jezike. U njemu izvršni odbor seljačke internacionale pozivlje sav seljački svijet, da ne vrši vojnu dužnost i da se opre svim pozivima, kojima se poziva na oružje. U manifestu se pozivlju seljaci svih dijelova svijeta, da stresu sa sebe jaram kapitalista, a oni, koji stenju pod tuđim kapitalistima, da ih se također otreseu i da više ne ishranjuju parasite izmoždene Evrope. Ovaj manifest potpisali su predstavnici svih ruskih sovjetskih organizacija, te predstavnici komunističke organizacije u Poljskoj, Čehoslovačkoj, Francuskoj, Engleskoj, Indiji, Japanu, Kini, Americi, Njemačkoj i Belgiji. U drugom manifestu seljačka internacionala poziva bugarski narod, da ustane protiv kapitalizma i Cankovljeve vlade, koja je u posljednje vrijeme podupirala i naručivala atentate protiv predstavnika zemljovladničke stranke. U manifestu se pozivaju seljaci, da se naoružaju i da sruše Cankovljevu vladu i kralja *Borisa*.

Između Jugoslavije i Bugarske. Poslanik naše države u Sofiji, *Rakić*, protestirao je kod bugarske vlade radi čestih upada bugarskih komita u našu zemlju. Na sjednici ministarskog vijeća 22. o. m. izjavio je ministar *dr Ninčić*, da će naša vojska goniti bugarske komite do Sofije, ako budu i dalje upadali u našu zemlju.

svima jasno izjavljuje, da svaka žena u porodici ne može sebi osigurati opstanak. Ovu tvrdnju nije iz svojih hira dobacila, nego držeći na okrvavljevoj ruci statistiku.

Udovoljimo malko i svojoj znatiželji, pa otvorimo tu statistiku i listajmo. Po statistici je god. 1910. živjelo u Hrvatskoj i Slavoniji 1.339.556 žena, od kojih je bilo 878.629 neudatih, a udatih samo 549.371, dok je bilo 110.009 udovica, te napokon od svojih supruga zakonito raspitanih živjelo 1542 žene. Evropa je još pred ratom imala za 9 i po milijuna više muškaraca nego li žena, a iza rata ima 25 milijuna više žena nego li muškaraca. U našoj Jugoslaviji otpada na 1000 muškaraca 1042 žene. Svaka žena, sve da hoće, ne može dakle

doći do bračnog života, pak je svim naravno, opravdano i razumljivo, da treba svakoj ženi već sa mladih dana osigurati budućnost. No imajući na umu, da joj ta sreća može uvijek u dio pasti, treba da se kani svakog razvratnog života, koji bi joj mogao u tom pogledu naškoditi.

Kad ne zna, da li će ju sreća bračnog života dopasti i kako će joj dugo biti suđeno da provodi dane u krugu svoga muža i svoje djece treba joj već kao djevojci dati u ruke kakvu zaradu. Pri tom treba samo paziti, za koju je radnju prikladna i sposobna, a za koju nije. Tako za nju nije vojnička služba, jer je fizički za nju nesposobna, a s moralnih razloga nije prikladna za neke vrste radnja po tvornicama, kao n. pr. za noćni rad, za rad pod zemljom i u zajednici s muškarcima. Kad žena teži za radom izvan svoga doma, ona tim štiti svoj život i postizava svoju neovisnost. Ne treba da se za nju nitko boji,

ako samo u radu nikad ne izgubi svoje idealne vrednote i ako na dostojan način materijalno popravlja i obezbjeđuje svoj život.

Najobičniji ženski rad i obrt je: šivanje, pranje, gladenje rublja, izradivanje nakita od cvijeća, pletenje, vezenje i t. d. Osim toga ženi se otvara široko polje rada u trgovini, te u raznim uredima, na pošti, na telefonu, brzozavju, željeznici. U takvom radu nemoguće je spriječiti ženu, kad je u njemu za nju više puta jedini izlaz. Ako se naime ne uda osigurana joj je tako egzistencija. Uda li se pak, dosadašnja joj zarada sigurno ne će biti na štetu. Za ženu je ipak izvan porodičnog najsirodnije i najprikladnije zvanje učiteljice, te razna karitativna i socijalna zvanja kao n. pr. služba bolničarke, upraviteljice sirotišta, dječjih domova i zabavišta, učiteljice u kućanskim školama i t. d.

(Svršit će se.)

Teške prilike u Tijesnu.

TIJESNO, sredinom srpnja.

Tijesno je mjesto sa preko 2000 stanovnika. U mjestu je sjelo općine, kotarskog suda i poreznog ureda te ima lijepih uvjeta za uređan život i napredak. No danas su nažalost prilike takve, da potpuno usporavaju svaki napredak, a bacaju narod u jako teško stanje, i gospodarsko i prosvjetno.

Gospodarsko stanje Tijesna je silno slabo. Stanovnici se isključivo bave vinskiom proizvodnjom, koja se danas nalazi u teškoj krizi. Vinogradi, koji su držani u dosta dobrom redu, nalaze se daleko od mjesta, pa težači moraju ići po 12 i 13 kilometara, dok dođu do svog polja, a onda umorni moraju kopati, pa se još umorniji opet vraćaju kući. Vinska je kriza dovela tješnjanskog težaka u težak položaj. Ove godine nije bilo novca za čampor i galicu, pa su mnogi vinogradi ostali nepoliveni. Nema novca, pa i ona jedina *Gospodarsko-proizvodna* zadruga mora da propada, jer je prisiljena davati sve na kredit, a to je učinilo, da dućan zadruga bude prazan. Tješnjanski je težak prisiljen davati vino po 220 din, a ni takvih kupaca nema. I tako je vino u dobroj mjeri ostalo neraspodano po konobama i tu se kvari, jer Tješnjani nijesu dobri konobari. Velika bi sreća bila, kad bi se narod uhvatio pomalo i uljarstva, koje je danas silno slabo, tako da ulja skoro ni za domaću potrebu nema. Sama vinska proizvodnja

nije kadra da održi narod. Osim nje treba potražiti i druga vrela prihoda.

Gospodarske nevolje uzrokom su slabog stanja Tijesna upogled *prosvjete*. U mjestu je muška i ženska pučka škola sa četiri učiteljske sile. Djeca u nižim razredima slabo uče, a to je zato, što roditelji djecu u najnežnijoj dobi pitaju vinom. U višim razredima naprotiv izvrsno uče. Djeca slabo polaze školu, tako da zna izostati popriječno 50% djece iz škole, jer Tješnjani šalju djecu za blagom. Radi izostajanja počela je školska vlast da na narod navali je odjednom silne globe za nekoliko mjeseci. Takvo postupanje i revnost, koja dolazi prekasno, nije snajela da dolazi udarati globe za mjesec i mjesec. Djeca nemaju školskih knjiga, pa je stoga poučavanje otežčano. Veliki nemar za školu uzrok je, da je u selu velik broj nepismenih i baš mladića u najboljim godinama. Velik je nemar sa knjigu i novine, a to je pored lošeg gospodarskog stanja uzrok slabog življenja Tješnjana. Sav taj nedah za štivo je razumljiv za Tješnjane, koji se teško trude. No ne može niti smije biti opravdan, jer bez prosvjete ne će biti ni pravoga napretka ni blagostanja.

Ništa bolje od gospodarskih i prosvjetnih prilika nijesu ni *političke nevolje*, da tako kažemo. Dobre dvije trećine mjesta jesu radićevci, više iz inata, nego iz stranačke svijesti. Svi

U ŠTIMUNGU.

Provincija! A da i ne spomenemo radosti staroga *Horaca*, što se vuku po bogatim stolovima ili žalosti čovjeka, koji u bijelim hlačama sjeda u motornu ladu te se snebiva, kako ljudi, što nose vreće brašna, nemaju ni malo obzira, pa za zamazanim cipelama časte i guraju; a da i ne spomenemo sve one seoske svece, a najviše svetoga *Antuna*, koji sa spužvom u ruci a budilicom ispod nogu prijazno gleda građanina, koji se zapanjio pred onim pustim hrvatskim trobojnicama, kojima je dobri svetac okičen: provincija pred nama vaskrsava kao nešto dragoga. Na koncu konca da odnesete zamazane hlače, to baš nije velika stvar; da su ljudi, misleći, da ste stranački agitator, preporučivali u *Vodicama* braći, neka vas izmažu jajima — ni to nije velika stvar! Pa to se dogodilo i drugim ljudima u gradu, a to ne će smetati ni vas, da idete

dalje, u kraj, što dolazi pred vas kao priča.

I sad smo tu! Malo se primorsko mjesto uspinje. Silazite. Dolaze poznanstva. Stara sa veselim očima i tvrdim stiskom ruke. Nova sa veselim očima, prijaznim licem i velikim upitnicima. Ljudi hoće da čuju novosti, što ih nosite vi, čovjek iz grada. I dok polako odgovarate, vaše ruke prevrću jedan pariski žurnal, koji na čelu nosi izdajničku notu *été 1923*. Moda je zakasnila. Za čitavu godinu. No vi ne pazite na to. Pred vama se smiju četiri simpatična ženska lica, puna zdravlja, i kraj toga zaboravljate bojadisane usne, bojadisane kose, bojadisano lice, bojadisane nokte i ne znam šta već bojadisane naprave gradskih gospodica. Zaboravljate na sve one tričarije, koje se u gradu rađaju na šetnji, a na selu grad bunara. Čutite svo veselje te zaboravi, koja

dolazi u vašu dušu kao oslobodenje i vaša se usta razvlače na smijeh, iskren i prostodušan.

A onda izlazite u pratnji jedne dame, koja nestrpljivo čeka poštu. Večer je blizu. Ususret vam dolaze sve nova i nova lica, koja prilaze k vama. Opet nova poznanstva sa simpatičnim osobama. Razgovor je živiji. Čujete, kako je ta sretna vidjela u *Šibeniku Madame Butterfly* (čitaj, kako piše!) ili onu o seoskom *balu*, o zimskim večerima. Za uzdarje vi stavljate sa svojim pričanjem o životu onoga sjevernoga grada, u kojem zivite život sjevernoga mede. I sav taj svijet, i gradski i seoski, prolazi isprepleten kroz večer, što se tiho vuče. Pa onda još koja pjesma, što sama iskri, i onda se vraćate. Dolazi noć, koja će vas još jednom izmamiti napolje, a onda padate u san.

I tako će proći još jedan dan. Igrat ćete šaha sa jednom sitnom gimnazijalkom koja proždrljivo guta

vaše figure, a vi se smijete svojoj maloj suigraci, koja uvijek pokriva stidljivo lice rukama. Porazgovarat ćete sa dobrim seljačkim dušama i proći kroz onaj put, uz koji su se poredale seljačke kuće. Na vratima stobe obitelji. Oci i djeca. Prilazite k njima, da pogladite one sitne sinčice ili one male curice, što turaju prstiće u usta, pa ih sišu. Rukovati ćete se sa svima, zadovoljni, što ste se otišli za dva dana grad i došli u ovaj kraj. Pa onda će opet doći večer. Sutra se odilazi. Mjesecina je. Pjesme. Pjeva i jedna stara dama, dapače prednjaci, kao kakva sremska počimaljka. Noć je kasna.

Još je tamno. Jedan topli stisak ruke svima. Odilazimo. U luci se otkrkuju ribarske lade. Motorna lada sa jednim dosadnim motorom, što duva smradnim petrolejom ide prema gradu na istoku. Izlazi sunce. Golema crvena točka uzlazi veličanstveno, kao velika i nijema bolja.

Božo Dulbić.

zemljoradnici prešli su u radičevce. Organiziranih Pašičevih radikala ima 60, a u cijeloj općini 300. To je za taj čisto hrvatski kraj nešto nečuvena i žalosna. Hrvatska Pučka Stranka je kod prošlih izbora dobila u mjestu 60tak glasova i taj broj još tvrdo stoji. Demokrati su zapali. Osim radikala, koji su gospodari na tješnjanskoj općini, nijedna stranka nema svoje organizacije. Radičevcima dolaze agitatori iz Zlosela.

Tješnjani se u moralnom pogledu dosta dobro nalaze. Narod rado ide u crkvu i veoma poštuje svog župnika. Zdravstveno stanje nije povoljno. Ljudi se slabo hrane. U kućama nije uvijek čisto. Ljudi dosta piju, a to nije dobro.

Jedno od važnijih pitanja za Tješnjane je riješenje od kmetstva. Tješnjani su vječiti kmetovi tuđih gospodara, koji su ovdje postavljali svoje hude, a ti su pravili samo štete. Riješenje od kmetstva bila bi jedna od prvih stvari, koje bi se morale poraditi. Oko toga bi morala nastojati država, a još više sami vlasnici, jer radi kmetstva težaci imaju još uvijek onaj duh nepovjerenja.

Velika je šteta, što se danas ponosilo gizda Radičeva stranka, koja nije težaku nimalo pomogla. No narod će se brzo otići ljudima, koji ga već dugo vuku za nos i puštaju da propada u gospodarskom i svakom drugom pogledu. Današnjem našem lošem stanju kriva je uprava, koja se za nas nimalo ne stara. No tako dugo isto ići ne će ni ne smije.

Iz katoličkog svijeta.

Tako postupa pravi katolik! Politički tajnik tal. fašista u Firenzi, Menciolini pozvao je na dvoboj Donattija, direktora „Popola“, glasila talijanske pučke stranke. Donati se pozivu nije htio odazvati, jer je po svom vjerskom katoličkom uvjerenju proti dvoboju. To je od njega vrlo pohvalno i pametno učinjeno. I kazneni je zakon dostatan, da obrani svakome čast!

Proti nemoralnom štvu. Talijanski Isusovac o. Golia održao je na javnom trgu pred stolnom crkvom u Mantovi vatrenu propovijed proti nemoralnom štvu. Sa svojim je govorom tako zanio mnoštvo svojih slušatelja, da su ovi odmah da licu mjesta počeli paliti nemoralne D'Annunzijeve knjige i druge nečudoredne spise.

Brojna znamenita obraćenja. Zadnje vrijeme dogodilo se više znamenitih obraćenja. U Americi je pristupio u katoličku Crkvu rusko-pravoslavni biskup Stjepan A. Dzubay. U Engleskoj je postala katoličinjom snaha bivšeg ministra predsjednika Asquitha, žena Raymonda Asquitha. Pokatoličila se još ugledna norveška spisateljica Sigrid Undset. Na Filipinama pristupio je u katoličku crkvu protestantski pastor Catlin. Dok suhe grane otpadaju, dotle na stablu katoličke Crkve probijaju uvijek nove, krepke mladice.

Katolička Univerza u Australiji. Za Pekingom, glavnim gradom Kine, sad dobija katoličko sveučilište i australska prijestolnica Sidney. Sa sveučilištem će biti spojena i posebna ženska visoka škola.

Radiotelefon u službi vjerske misli. Američki katolici su iskoristili radiotelefon u vjerske svrhe. Katoličko sveučilište u St. Louisu priređuje ovih zadnjih mjeseci svake nedjelje popodne u 2 sata konferencije o vjerskim pitanjima, koje radiotelefon raznaša širom čitave Amerike. Uspjesi

Gradski blagdani.

Naši primorski gradovi kao da se najčešće već od stotina godina, kako da bolje proslave svoga patrona, s kojim je vezana sva lijepa prošlost crkve i grada. Što je, molim vas, Dubrovnik bez sv. Vlahu, Split bez svoga sv. Duje, a Zadar bez sv. Stošije? Ta imena svetitelja bude krasne uspomene i topla čuvstva svakoga građanina, nalazio se on u svom rodnom mjestu ili u tuđini. Patrikularne svečanosti bez sumnje mnogo doprinášaju kompaktnosti sugrađana. Oni se osobito na dan svoga pokrovitelja čete samo Dubrovčani, samo Splićani i samo Zadranici. To je dan, kad se zaboravljaju međusobne zadjevice, mržnje i partijske diobe. No od te solidarnosti ostaju uvijek dobri tragovi.

I mi Šibenčani imamo izasebice tri gradska blagdana: sv. Jakova Starijega, apostola, sv. Anu, Gospinu Majku i sv. Kristofora, istočnog mučenika. No žalostivo ovi blagdani nas toliko ne oduševljavaju i ne sjedinjuju, koliko druge gradove njihovi. Možda prođe godina, da se mi ne čujemo jedno u potpunom obliku. Zato nama i fali međusobnog pouzdanja, snošljivosti i zajedničkog rada za svoj grad, kako to drugdje vidimo. Gradski su blagdani mudra ustanova naših starih! To su dani prave zajednice težaka i gospode, pravog skupnog veselja i građanske ljubavi, pravog bratimstva srdaca. Baš toga nama i treba u obilnoj mjeri.

Novo nastojanje da se oživi duh naših blagdana zaslučuje svaku pohvalu i priznanje. Treba uskrisiti dobre običaje, jer pravo govori narod: Bolje je da nestane sela nego u sefu adeta (običaja).

Sv. Jakov! Glazba budi građane. Okićeni brodovi doljeću k obali. Hrle seljaci i stanari s kopna. Svagdje narodna nošnja u živim bojama. Gdje god kreneš glavom, puste igrčke svake vrsti za veselu djecu. Svirci, trubljice, bubnjići, da ne znaš, kud ćeš glavom. Svud dozivanja, pozdravi i šale. Oživjela ulica, trg, pazar i šetaliste. Iz crkve izlazi sjajna procesija. Stolna crkva sv. Jakova ima svoj dan. Okićena je kao zaručnica. Gosti je razgledavaju, da im nije nikad dosta. Koliko joj Šibenčani posvetiš brige, ljubavi i žrtava svake vrsti! No zato je crkva vječni spomenik sv. Jakovu i ovome gradu. Danas je pontifikal, propovijed i pjevanje kô u raju.

Sv. Ana! Rano ujutro penje se mnoštvo do grobišta prema crkvi sv. Ane. Tamo su vječni stanovi svih

neočekivano dobri. Sveučilište dobiva sa svih strana zahvalna i pobudna pisma od osoba, koje inače ne bi nikad slušale riječi Bôžje. Tako piše neka židovska gospoda, da sada shvaća, kako se može ljubiti krasne kršćanske nauke. Sveučilište će s tim konferencama nastaviti.

Bivši saski prijestolonasljednik-svećenik. U Dresdenu je prošlih dana bio posvećen za svećenika bivši saski prijestolonasljednik Georg. Princ je sada 31 godina. Njegov stric

nas... Život sv. Ane (lekcije) uzor su svakoj domaćici. Ona je radna, njezina se svjetiljka ne trne po noći, brine se za sve ukućane, za hranu i odjeću, prodaje svoje ručne radnje, kupuje njivu, obrađuje vinograd, dariva stromah; blaga je i mudra u govoru, njezin se muž pouzdaje u nju, hvali je i smije se; ona zna, da je ljepota tašta i da je prava žena ona, koja se boji Boga. Koliko odgojne moći za narod u tim lekcijama!

Užurbali se krizmanici sa svijetlaca u pratnji kumova i kumâ. Mnogi su došli iz sela, da nadu u gradu duhovne sveze i prijateljstva. Uz darove Duha Svetoga bit će i drugih darova...

Popodne, kad malo zahladi, stari običaj: vesela pučka lutrija u korist gradnje zvonika stolne crkve. Gospodski trg pun je težaka. Nekoć su tu šetali među monumentalnim gradama šibenski patriciji, danas pak težaci. Pokojnom se biskupu Fosku činilo, da pri ovoj lutriji svaki građanin donosi svoj kamen za novi Hauserov zvonik... Ali jao! Svi doprinosi postali su dandanas samo hrpa bezvrijednosnog papira!

Sv. Kristofor (Krstonosac), glavni patron grada i biskupije. U bazilici sjaji njegov kip kao u zlatu. Na ramenu nosi Djetića Isusa, a u ruci crne i bijele grozdove, prvence loze. U predvečerje otvor arke, u kojoj se čuva noga svećeva. Donio ju biskup Talentić iz Krfa g. 1484. Sv. moći bijahu u Liciji, pa u Carigradu, zatim u Toledu, a sada su većim dijelom u Parizu (crkva sv. Dionizija). Svećeva je glava na Rabu. Kristofor je obratio mnoge na kršćanstvo. Bio je vrlo jak i visok. Živuci pustinjački prenašao bi za ljubav Bôžu preko rijeke putnike i prtljagu. Jednoć prenese t Isusa, koji mu se prikazao kao dijete. Bačen u tamnicu obraća k Bogu opake žene. Kad mu se pred mučenje rugao neki poganin, reče mu jaki Kristofor: Zahvali Bogu, da sam kršćanin...

Šibenčani mole pred arkom sveca, da ih čuva od strašnog biča kuge i potresa. Često puta titraju pred svetim moćima svijetle. To je zavjet za teško bolesne.

Popodne se razvija velika procesija sa barjacima, srebrenim stanicama, sa bratimima mnoštvom puka. Uz glazbu i pjesmu slave Mučenika. Navečer bit će glazbeni koncert i — gradski blagdani svrše. No još uvijek bdiju sveci nad svojim gradom...

D. Kr. Stošić.

princ Maks Saski je još od god. 1896. svećenik, a sada je sveučilišnim profesorom na kat. sveučilištu u Freiburgu.

Zla štampa je gora od požara i poplave:

pazi, da ti se ne uvuče pod krov duše, jer će pokupiti pakleni harač i ostaviti pusto garište, uništiti u njoj mir i zadovoljstvo i satri vjeru u Boga.

Bježi od zle štampe kao od najvećeg neprijatelja!

Književnost i umjetnost.

Zlatno dijete. Napisao Petar Kuničić, školski upravitelj (Starigrad na Hvaru). Cijena tri dinara, a naručuje se kod pisca. — Sretni smo bili, kad smo dočitali ovu malu knjižicu, koja je pisana lijepo i čuvstveno, s ljubavlju. I potrebovali smo je. Kraj toliko loših izdanja, što kvare našu djecu, kraj toliko zanemarenosti za naše najmanje, potrebovali smo tako lijepih riječi, korisnih nauka, pisanih načinom, koji se hvata dječje duše. Ljubav prema Bogu i svim njegovim stvorovima, ljubav za cio ovaj naš svijet, za ovu našu domovinu i svaki naš dom, za svakog i najmanjeg čovjeka — to su oznake ove knjige. Pa neka je uzme u ruke svatko, tko još ima dobre volje. Prelistat će one retke, u kojima odsijeva jedan život, novi život, što unáša bratstvo i ljubav i sve divne kršćanske osebine, koje tako lijepo pristaju djeci. Ova je knjiga prva takve vrsti u našoj literaturi te dok blagodarimo dobrom piscu na ovakvoj dobroj knjizi za dobru djecu, preporučamo je najtoplije svima. Uz tako malu cijenu nadođemo se, da će roditelji, svećenici i učitelji preuzeti na se dužnost, da je prošire. A to ona i zaslučuje.

Domaće vijesti.

Novo pošt. marke. Ministarstvo za poštu i brozav stavilo je u promet četiri vrste novih poštanskih maraka, koje se su tiskane u Londonu. Marke su od 0-50, 2 i 20 dinara. Stare marke američkog izdanja još će vrijediti, dok sve ne upotrijebe.

Veliku modernu solanu u Utcinju u roku ove godine namjerava da podigne beogradska uprava monopola.

Šukob sa kačacima. U mjestu Galice kraj Kosovske Mitrovice došlo je do velikoga sudara između jedne naše čete i kačaka. U toj borbi palo je 15 žandara i vojnika, a 12 ih je ranjeno. Od strane Arnauta palo ih je oko 300.

Izložba automobila u Zagrebu. Uvjeti za sudjelovanje na izložbi mogu se dobiti u uredu Zagrebačkog Zbora. Izložba se otvara u subotu 11. oktobra ov. g. u 11 sati prije podne i traje do srijede 15. istoga mjeseca, dakle ukupno 5 dana. Bit će smještena u velikim paviljonima, a djelomično ispred paviljona. Izlagat će se ne samo automobili, već sva motorna vozila, pa i ona za obrađivanje tla (traktori), kao i sve potrepštine za takve stvari. Najammina iznaša za svaki kvadratni metar: u paviljonima din. 60.—, pod vedrim nebom din. 30.— Do sada je već nekoliko tvrtki prijavilo svoje sudjelovanje.

Gradske vijesti.

Dijeljenje sv. krizme. U subotu na sv. Anu (26. ov. mj.) presv. biskup će iza sv. Mise u Stolnoj Bazilici sv. Jakova dijeliti sakrament sv. krizme. Funkcija će početi oko 11 sati.

Proglas općine. Prigodom blagdana gradskog patrona sv. Jakova općina je izdala na građanstvo ovaj pro-

Već 38 godina je SARGOV
KALODONT
 ZUBNI KREM
 nesećavnijvo dobar!

glas; „Šibenčani! Kulturna povijest našeg naroda usko je skopčana sa crkvenim slavama. Od gradova do zabitnih sela, — tamo od vjekova — u svjetloj i crnoj fazi svoje historije — naš je narod za crkvenih blagdana veselu pjesmu pjevao i u srcu nadu u bolje dane gajio. Ime grada Splita ne dade se odcijepiti od imena Sv. Dujma, a ono Sv. Vlahu od imena naše slavenske Atene. — I Šibenik ima svog zaštitnika mjesta — Sv. Jakova Apostola. Onamo od 13. vijeka, od osnutka šibenske biskupije, naš je grad birao svojim patronom Sv. Jakova i njemu posvetio staru crkvu. Istom velikom Apoštołu posvećena je u XVI. stoljeću i naša divna bazilika — naš ponos i diča. — Rijetko je crkva na svijetu u unutrašnjosti svojoj tako sačuvana kompozicijom kao šibenska katedrala. Tu se namiče originalnost i neznost u oblicima, a velika vještina u preciznosti i izradbi. Tu je tvrdim kamenom prikazana uzvišenost kršćanske nauke i vječnosti, tako da čovječja duša — u onoj sjetnoj poeziji i uz onu okamenjenu glazbu samo čuvstvuje za velikim i nezizmjernim. — Šibenik je kroz vijekove častio titulara svoje katedrale 25. Jula i uz taj blagdan povezao i druga dva: Sv. Ane i Sv. Krištofora, tako da se ljudi i srednje dobi u Šibeniku sjećaju vanrednog najprijetnijeg raspoloženja za tih dana. Tu se je čula igra i popjevka u mnoštvu naroda iz grada i okolice. — Gradani! Crkvena vlast našeg grada hoće da oživi stare lijepe tradicije triju svećanih dana. Toj se želji pridružuje i ova općina — te pozivlje građanstvo i okolinu, a da svojim sudjelovanjem uzveliča crkvene godove Sv. Jakova i dvaju susljednih dana. Veliki sajam, koji je urećen za 25. jula, dan Sv. Jakova, dati će zgode, da tog dana pohrli u Šibenik mnogo naroda. Tim će biti uzveličana i tradicionalna procesija na dan Sv. Jakova jutrom — te ona na dan Sv. Krištofora popodne. — Gradani! Očitite svoje kuće i dućane u te dane — e da dokažete, da Šibenik ne batali na laku ruku svijetle uspomene. — Predsjednik Općine: Blažević, v. r.“

Lična vijest. Nar. poslanik dr Niko Subotić na brzojavni poziv 22. ov. mj. otputovao je u Beograd, da prisustvuje jučerašnjoj vrlo važnoj sjednici radikalnog kluba i glavnog odbora stranke.

Opalio ga štapom. U ponedjeljak su šibenska „mularija“ bila nešto prevesela, pa su počela zano-vijetati poznatome šibenskom originalu Ivici Mrši reč.: Vrenji. A Ivica ni pet ni šest pa štapom, ali na nesreću opali nedužnoga maloga Milenka Jerba od 4 godine tako jako po nosu, te je malome udarila krv na nos. Ivica je prijavljen sudu.

Krađa. U noći od 17. na 18. postavio je Marko Stojić na prozor svoje kuće velik pokrivač („kuvertu“) ali jutro nije više našao ni pokrivač ni par žutih cipela. Protiv lopova vode se izvidi.

Ministarstvo unutrašnjih posala uputilo je svim oblastima okružnicu, u kojoj preporučuje i nalaže vlastima, da strogo paze i kažnjavaju bogohulitelje i psovače.

Obznana o porezu na poslovni promet. Poreska kot. vlast pozivlje sve poreske obvezanike, koji su dužni da vode knjigu obavljenog prometa, da neodgodivo kroz rok od 8 dana prikažu knjigu obavljenog prometa za drugi tromjesečje 1924. god. i da uplate 1% poreza, jer u protivnom slučaju udarit će im se globa od 1000 dinara i potpast će kazni.

Radi neprijavlivanja oružja te radi nepovlasnog nošenja lstoga kažnjeno je više osoba iz skradinske okolice. Kažnjeno je više osoba i radi nedopuštenog lova.

Psovači. Radnici na šibenskom mulu kao da se ne znaju okaniti psovanja. pa je policija nekidan ulovila dvojicu psovača te jednoga kaznila na globu od 200 din.

Engleska jahta „Eros“ zadržavala se je prošlih dana u našoj luci. Na jahti se nalaze barun Rotshild sa gospodom te još nekoliko uglednih Engleza. Jahta je u nedjelju otputovala u Split.

Okružje HKNSaveza za „Kato-lički Dom“ darovao je Gospojinski pomladak „Zore“ 100 din., da počasti uspomenu pk. Antuna Baranovića. — Uprava mu harno zahvaljuje.

Iz luke. Od 26. pr. mj. do 24. ov. mj. ovaj je bio izvoz iz naše luke: Motorna jedrenjača „Velet“ (naše zastave) ukrcala je 190 tona ugljena za Veneciju. — Talij. jedrenjača „Nuovo Pacifico“ ukrcala je 100 tona ugljena za Trst. — Talij. jedrenjača „Szello“ ukrcala je 150 tona ugljena za Ortona. — Talij. jedrenjača „Argentina“ ukrcala je 110 tona ugljena za Trst. — Talij. jedrenjača „Villa Franca“ ukrcala je 60 tona ugljena za P. Nogaró. — Talij. jedrenjača „Ada B.“ ukrcala je 90 tona ugljena i 171 m² drva za Ortona. — Talij. jedrenjača „Szello“ ukrcala je razne robe 150 tona za Ortona. — Talij. jedrenjača „Tre fratelli“ ukrcala je 132 tona ugljena za Ortona. — Jugosl. parobrod „Albania“ ukrcao je 300, a „Maria“ 750 tona ugljena za Omiš. — Naša jedrenjača „Hajduk“ ukrcala je 50 tona drva za Split. — Tal. jedrenjača „Due fratelli“ ukrcala je 112 tona ugljena za Trst. — Tal. jedrenjača „Nicoló P.“ ukrcala 112 tona ugljena za Trst. — Talij. jedrenjača „Istria“ ukrcala je 200 tona ugljena

za Trst. — Naš parobrod „Avala“ ukrcao je 160 tona ugljena za Omiš. — Naša jedrenjača „Sv. Ivan“ ukrcala je 200 tona ugljena za Trst. — Naš parobrod „Napred“ ukrcao je 700 tona drva za Alžir. — Talij. parobrod „San Rocco“ ukrcao je 760 tona ugljena za Rijeku. — Naša jedrenjača „Velet“ ukrcala je 185 tona ugljena za Veneciju. — Talij. jedrenjača „Egidio P.“ ukrcala je 132 tona ugljena za Pesaro. — Talij. jedrenjača „Pesaro“ ukrcala je 120 tona ugljena za Pesaro. — Talij. jedrenjača „Labar“ ukrcala je 90 tona ugljena za Pesaro. — Holandski parobrod „Berenie“ ukrcao je 326 tona karbida za Amsterdam. — Talij. jedrenjača „Stella S“ ukrcala je 115 tona za P. Nogero. — Talij. jedrenjača „Montecristo“ ukrcala je 65 tona ugljena za Lignano. — Naša jedrenjača „Istok II.“ ukrcala je 150 tona ugljena za Rijeku. — Naš parobrod „Albania“ ukrcao je 300 tona ugljena za Dugirat. — Naš parobrod „Jason“ ukrcao je 400 tona ugljena za Dugirat. — Talij. jedrenjača „Iride II.“ ukrcala je 98 tona ugljena za Cattolica. — Talij. jedrenjača „Ricordo S.“ ukrcala je 102 tona ugljena za Piran. — Talij. parobrod „Stella“ ukrcao je 400 tona bauxita za Filadelfiju. — Talij. jedrenjača „Ada B.“ ukrcala je 190 tona ugljena za Ortona. — Talij. parobrod „Columbia“ ukrcao je 1118 tona cianamida za Norfolk. — Talij. parobrod „Orsolina“ ukrcao je 745 tona drvija za Napulj. — Naš paro-

brod „Dubrovnik“ ukrcao je 800 tona ugljena za Sušak. — Talij. jedrenjača „Tre fratelli“ ukrcala 72 tona ugljena za P. Nogaró. — Talij. jedrenjača „Giuditta G.“ ukrcala je 95 tona drvija za Manfredoniju. — Talij. jedrenjača „Maria V.“ ukrcala je 80 tona ugljena za Trst. — Naša jedrenjača „Dalmacija“ ukrcala je 261 tonu ugljena za Veneciju. — Talij. jedrenjača „Liburnia“ ukrcala je 115 tona ugljena za Trst. — Talij. jedrenjača „Arso“ ukrcala je 195 tona ugljena za Veneciju. — Naš parobrod „Ugo Bassi“ ukrcao je 390 tona karbida za London. — Talij. jedrenjača „Nuovo Galleggian“ ukrcala je 96 tona drvija za Veneciju. — Talij. jedrenjača „Pesaro“ ukrcala je 120 tona ugljena za Pesaro.

Hoće li hrvatski narod ostati katolički ili postati bezvjerski narod, odlučit će njegova štampa. Katolici Hrvati, pomozite katoličku štampu!

Burza.

Zadnji tečaj na zagrebačkoj burzi bio je za:

Dolar u čeku Din 84.30
Liru tal. u čeku Din 3.65
„ „ u papiru Din 3.60
Franak francuski Din 4.37
„ švajcarski Din 15.58
Česke krune Din 2.50
Napoleone Din 300.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Vlastita zgrada
Glavna ulica 108.

Podružnica Šibenik

Brz. naslov Gospobanka,
Telefon br. 16 - Noćni 67

Centrala Ljubljana.

Podružnice:

Celje, Đakovo, Maribor, Novi Sad,
Sarajevo, Sombor, Split.

• Ispostava: Bled.

Dionička glavnica i pričuva
preko Din. 15.000.000.
Uloži nad Din. 150.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne
lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaćuje
najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne poslove
povoljno, točno i brzo.

Nedvojbena obilježja

•Pravog :FRANCKOVOG: dodatka kavi i to:
ime »Franck« i »mlinac« naročito se ističu na
novoj, smedje-plavo-bijeloj etiketi, za kutije.
•Pravi :FRANCK: s mlincem« nenadkriljiv je u
aromi, teku i izdašnosti. —